AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 51. JOLIET, ILLINOIS, 25. MAJA 1915 LETNIK XXIV.

Italija napovedala vojno proti Avstro-Ogrski.

Vojaškemu sklicu sledil izbruh vojne, ki utegne biti strašna. Italijanski poslanik na Dunaju odpoklican. Avstrijski poslanik v Rimu odpotoval. Prva praska ob tirolski meji.

Na Dunaju in v Budimpešti velikanske demonstracije proti Italiji.

Rim, 20. maja. — Poslanska zbornica je danes sprejela vojno predlogo ministrskega predsednika Salandre, ki podeljuje vladi neomejeno oblast. Za vladno vojno predlogo je glasovalo 407, proti 74 poslancev. En član zbornice se je zdržal glasovanja.

Izid je bil z galerij navdušeno pozdravljen.

V italijanski poslanski zbornici.

Rim, 20. maja. — Prvi minister Salandra je danes popoludne podal v poslanski zbornici predlogo, v kateri je naprošeno, dati vladi najdalekosežnejše polnooblastje za slučaj vojne.

Imenovan je bil odsek v svrho, da takoj vzame predlogo v posvetovanje.

Prvi minister Salandra je podal svojo predlogo s sledečimi besedami:

"Gospoda! Čast mi je, podati Vam predlogo, ki Vas v nji prosim, dovoliti sredstva za narodno vojno."

Dolgotrajno ploskanje je sledilo, nakar je prvi minister podrobno predočil stvarni položaj v Italiji pred začetkom evropske vojne. Kazal je na to, da je Italija od Avstro-Ogrske prenesla vse mogoče sramotitve, edinole zaradi ljubega miru. Avstrijski ultimatum na Srbijo pa da je razdrl mirni porazum med balkanskimi državami in zelo oškodoval italijanske koristi tamkaj. Vkljub temu prelomu pogodbe, obstoječe med trozvezo, da je Italija vedno spet poskušala, ogniti se sporu, toda kakor povsod, tako da je tudi tukaj meja, in čast Italije da zahteva, postaviti se končno po robu.

"To je bilo, kar je vlado napotilo, dne 4. maja izstopiti iz trozveze," je zaključil Salandra.

Dolgotrajno ploskanje je sledilo.

Galerije poslanske zbornice so bile stisnjeno napolnjene, že eno uro pred otvoritvijo; 450 poslancev je bilo na svojih sedežih.

Mal vmesni pripetljaj je vredno omeniti. Ko se je pesnik-politik d' Annunzio prikazal na galeriji, so vsi poslanci vstali z vzklikom: "Eviva d' Annunzio! Evviva Italia!" (D' Annunzio pripada radikalni stranki.)

Dva ali trije socialisti so ugovarjali, a preglasilo jih je hrupno ploskanje.

Ob 3. uri se je začela seja. Salandra je še enkrat izpregovoril:

"Brezpogojno zaupanje imamo v našega najvišjega voditelja, ki popelje našo vojsko do zmage. Strnimo se okrog našega vseljubljenega kralja.

Salandrov predlog.

Predlog prvega ministra Salandre na poslanski zbor se glasi:

"Vlada se pooblašča, za slučaj vojne in med trajanjem iste ukreniti vse, kakor se ji zdi umestno, in sicer v vsakem oziru. Vlada se nadalje pooblašča, do dne 31. decembra 1915 odrejati mesečne dovolitve, če proračunske dovolitve ne zadoščajo. Ta zakon zadobi veljavo s svojim sprejetjem."

Italijanske nečuvene zahteve.

Rim, 20. maja. — Najmanjše zahteve od Avstrije v prid Italiji, ki jih je stavil minister zunanjih stvari Sonnino, so bile:

1. Odstop celega trentinskega ozemlja na južnem Tirolskem.

2. Vzhodna Furlanija, obsegajoča Malboret, Bovec, Tolmin, Gradiško, Gorico, Tržič (Monfalcone), Komen in južno do Nabrežine.

3. Trst, Koper in Piran (zadnji dve mesti v Istri) imajo tvoriti novo državo, neodvisno od Avstrije.

4. Otoki Korčula, Vis, Hvar, Lagosta, Gazza in Meleda (ob dalmatinski brežini) se imajo odstopiti Italiji.

5. Avstrija se mora odpovedati svojim koristim v Albaniji in pripoznati italijansko nadvlado nad Valono.

Pripravljeni.

Berlin, 20. maja. — Včerajšnji poset avstro-ogrskega poslanika v Rimu pri italijanskem ministru zunanjih stvari, baronu Sonnino, ni imel posebnega pomena. Šlo se je za zaščito nemških in avstro-ogrskih podanikov, ki se nahajajo še vedno v Italiji in utegnejo biti presenečeni po vojni napovedi.

Vojni dogodki utegnejo, kakor tu splošno mislijo, na novem bojnem torišču slediti kakor blisk, bržko se enkrat prično sovražljivosti. Italijani bodo prejkone poskušali nepričakovano udariti, ker mora biti za vlado v Rimu prva zmaga neizmerne vrednosti. Za gotovo pa je smatrati, da vojne priprave avstro-nemške nič ne zaostajajo za italijanskimi.

Italijanska zarota v Pulju.

Geneva, 20. maja. — Iz Pulja, avstrijske vojne luke ob Adriji, poročajo, da so tamkaj odkrili zaroto v razstrelitev dreadnaughta "Franz Josef" in da je bilo več oseb prijetih. Neki italijanski mornar, zaposlen v puljski ladjenici, je poskušal zavratno umoriti admirala Hausa, poveljnika avstrijske mornarice, a je bil preprečen.

Senat sprejel vojno predlogo.

Rim, 21. maja. — Italijanski senat je danes popoludne z 262 proti 2 glasovoma sprejel predlogo, včeraj sprejeto v poslanski zbornici, podeljujočo izredno oblast vladi v slučaju vojne.

Vlada ima zdaj polnooblastje in pričakovati je, da kmalu pošlje vojno napoved Avstro-Ogrski.

Patriotična demonstracija na Dunaju.

Berlin, 21. maja. — "Lokalanzeiger" poroča, da je prišlo danes pred poslopjem državnega vojnega ministrstva do ene največjih patriotičnih demonstracij izza izbruha vojne. Velikanska množica ljudi se je gnetla glavo ob glavi, je ponovno pela cesarsko in druge domovinske pesmi ter pozdravljala vsakega častnika, ki se je prikazal, z navdušenimi vzkliki.

Povsod na Dunaju vlada največje navdušenje. Kakor zagotavljajo časopisi, je prišlo ljudstvo do prepričanja, da je vlada storila vse, da ohrani mir z Italijo. Ker pa je Rim zahteval nemogoče stvari, da je vojna postala neizogibna. Vkljub temu resnemu preobratu je zaupanje na končno zmago nemških zaveznikov danes krepkejše in odločnejše, nego kdaj poprej.

Demonstracije v Budimpešti.

Budimpešta, 21. maja. — Ko so dospela iz Italije poročila o bojaželjnem razpoloženju, je tukajšnje prebivavstvo priredilo patriotične demonstracije in pocestne parade. Eljen-klici na Nemčijo in Turčijo so pretresali ozračje in narodne pesmi so odmevale pred konzulatoma obeh dežel.

Zamudili pravi trenotek.

Berlin, 21. maja. — "Gotovo pomeni vstop Italije v vojno na strani zaveznikov za osrednji velevlasti in Turčijo odložitev dneva, ki bo venčal njihovo orožje s končno zmago," piše major Moraht v "Tageblattu"; "toda v sedanjem trenotku dolgo ne več v istej meri, kakor bi bil slučaj pred nekaj meseci."

Major Moraht kaže na to, da so italijanske vojaške priprave sedaj pač na višku dovršenosti, in nadaljuje:

"Dokler Italijani ne utrpe nobenih porazov in ni zlomljen duh čet, ki igra v italijanskem narodnem značaju tako ulogo, moramo na jugu računati z odločnim vojskovanjem."

Po mnenju piščevem si je italijansko vojno vodstvo prejkone postavilo za strategična cilja Bolcan in Beljak, predno hoče prodirati proti Trstu.

Prve "vojne vesti".

Pariz, 21. maja. — "Temps" objavlja brzojavko iz Rima, ki je v nji rečeno, da oddelek avstrijskih vojnih zrakoplovov razgleduje iz smeri od Gorice ob italijanski meji nad Sočo. Dva zrakoplova sta bila baje videti že nad italijanskim ozemljen.

Brescia, 21. maja, čez Pariz. — Avstrijci "so očividno pod vtiskom, da je vojskno stanje med Italijo in dvojno monarhijo že proglašeno". Pri Ponte Caffaeto in Ladrone so baje svoje čete in finančne straže umeknili od meje, ko so bili razdejani vsi mostovi, telefonske in telegrafske linije in celo elektrarne (?).

Italija napovedala vojno.

Rim, 23. maja. — Italija je napovedala vojno proti Avstro-Ogrski danes popoludne.

Vojvoda d' Avarna, italijanski poslanik na Dunaju, je dobil naročilo, izročiti vojno napoved baronu Burianu, avstro-ogrskemu ministru zunanjih stvari, in takoj odpotovati domov. Pričakuje se, da bo Avstro-Ogrska formalno obveščena o vojskem stanju kar najhitreje.

Baron Macchio, avstro-ogrski poslanik tukaj, je prejel svoje popotne liste ob 3. uri 30 minut.

Ko je občinstvo izvedelo, da je obotavljanju konec in italijanska vlada napovedala vojno za osvoboditev ozemlja, kjer prebivajo Italijani pod avstrijskim jarmom, je bilo navdušenje ljudstva neizmerno.

Vse stranke, celo socialisti, so zdaj zedinjeni v hvali za vladno stališče.

Italija sklicuje reserviste.

Dočim bode po včeraj izdanem zaukazu splošne mobilizacije v mesecu dni zbranih pod zastavami kakih 3,500,000 mož, je znano, da Italija začne vojno s kakimi 1,000,000 vojaki prve linije.

Začetkom evropske vojne je štela italijanska armada kakih 300,000 mož razredov 1891, 1892 in 1893. Ko se je začela vojna, sta prišla pod zastave dva nadaljnja razreda obsegajoča kakih 220,000 mož.

Razne druge izpremembe, zaukazane po vojnem ministru generalu Zupelli, so spravile skupaj dozdaj do 1,000,000 mož.

Prva praska.

Prva važna praska z orožjem je bila naznanjena danes iz Brescije. Avstrijski vojaki so prekoračili mejo skozi prelaz Montezzo, kake štiri milje severno od prelaza Tonale, na zapadni meji tirolski.

Avstrijska patrola je zadela ob četo alpinskih lovcev in bila prisiljena k umiku po trdovratnem boju. Ni znano, ali je bilo kaj usmrčencev.

Avstrijci mrzlično utrjujejo obrane v Trentinu. Neki železniški most blizu Rovereda, ravno severno od Gardskega jezera, ki drži meja skoz isto, je bil razstreljen.

Mnoga poslopja v mestu so bila razdejana, ker so ovirala topniško streljanje čez jezero. Med razdejanimi poslopji je samostan sv. Križa, civilna bolnišnica, cerkev sv. Marije in neka velika strojarnica.

Dunaj zasovražil Italijo.

Amsterdam, 23. maja. (Čez London.) — "Frankfurter Zeitung" objavlja v svoji današnji izdaji sledečo brzojavko iz Dunaja:

"Razgorčenost in zaničevanje, povzročeno tukaj po izdajskem napadu od strani Italije in njenem svetohlinskem izgovoru, se ne da opisati.

"Vkljub dolgi in dragi vojni nista niti Srbija, niti Rusija sovraženi. Italijani pa, ali marveč tisti med njihovimi tako zvanimi politiki in državniki, ki so večjemu, miroljubnemu delu italijanskega ljudstva storili silo, so v Avstro-Ogrski tako odkrito sovraženi, da utegne ta vojna biti samo strašna."

Wilsonov odposlanec.

Washington, D. C., 20. maja. — N. L. Piotrowski, prejšnji pomožni mestni pravdnik v Chicagu, kmalu odpotuje na Poljsko, da preišče tamošnje razmere po naročilu zavezne vlade. G. Piotrowski je dobil svoje popotne liste v državnem departmentu danes. Pozneje se je posvetoval z državnim tajnikom Bryanom. Najprej pojde v London in potem v Petrograd.

Bogastvo Združenih Držav.

Washington, D. C., 20. maja. — Deželno bogastvo je uradno precenjeno na $137,739,000,000, ali $1,965 za vsakega moškega, žensko in otroka v deželi.

Skupno bogastvo države New York, $25,011,000,000, je največje za kako posamezno državo, dočim sta državi Illinois in Pennsylvania, z odnosno $15,484,000,000 in $15,458,000,000, tesni tekmovalki za drugo mesto.

Grški kralj hudo bolan.

Atene, 23. maja. — Kralj Konstantin, ki boluje za vnetico oprsne mrene že nekaj časa, se je moral včeraj podvreči operaciji. Odtedaj je temperatura poskočila in njegovo splošno stanje se je poslabšalo. Poklican je neki specialist iz Berlina.

Avstrijski državni dolg

je dosegel v zadnjih letih prav ogromno višino in število, ki ga označuje, je tako nekam čudovito dolgo, da ga človek kar težko izgovori. Koncem junija l. 1912 je znašal naš državni dolg namreč čedno svotico 12,732,127,399 K in 57 vinarjev, ki pa niso tako važni. Tedaj 12tisoč milijonov kron in še čez! Navaden človek si tako svoto prav težko predstavlja, ker je že milijon jako velik. Samo na obrestih gre od te svote 488,534,022 K in 12 vinarjev.

CARIGRAD, ZAŽELJENI CILJ ZAVEZNIKOV.

Rusi poskušajo zopet napadati v Galiciji.

Ogrožajo nemško krilo ob Sanu. Srditi boji ob Dniestru, kjer Avstrijci spet uspešni.

NEMCI PORAŽENI NA ZAPADU.

Zavezniki napredujejo severno od Arrasa in drugod.

Dunaj, 20. maja. — Današnje poročilo generalnega štaba vsebuje med drugim naznanilo, da je bilo tekom včerajšnjih bojev ob zgornjem Dniestru nadaljnjih 5,600 Rusov ujetih. Poročilo se glasi:

"Vzhodno od Jaroslawa in blizu Sienawe v osrednji Galiciji so bili močni ruski napadi odbiti s težkimi izgubami za sovražnika.

"Na vzhodnem in jugovzhodnem Gališkem pridobivajo čete nemških zaveznikov neprestano na terenu. Tekom bojev ob zgornjem Dniestru je ostalo nadaljnjih 5,600 ujetnikov v naših rokah. V nekem okraju severno od Sambora je bila ruska glavna postojanka vzeta z naskokom.

"Nadalje so naskočile naše čete neko vas šest milj jugozapadno od Mosciske. (Mosciska leži kakih deset milj vzhodno od Przemysla.)

"Ob fronti reke Prut je položaj ostal neizpremenjen.

"Pri kratkem, ali uspešnem protinapadu severno od Kolomeje smo ujeli 1,400 mož."

Nemci zajemajo Przemysl ob strani.

Berlin, 20. maja. — Gen. Mackensenovo levo krilo naglo prodira ob desnem bregu reke San proti ruskim linijam za Przemyslom. Naznanilo iz vojnega urada danes popoludne pravi, da so Rusi podjeli več obupnih napadov, a so bili odbiti. Avstrijci in Nemci so naskočili in zavzeli več sovražnikovih postojank severno od Przemysla.

Na severnem Poljskem so bile ruske čete, ki so prodirale proti Njemenu, poražene s težkimi izgubami in Nemci so ujeli 2,300 mož. Naznanilo pravi:

"Naše čete, ki so prodrle čez reko San severno od Przemysla, so bile včeraj zopet napadene po Rusih v obupnem naskoku. Sovražnik je bil povsod odbit z znatnimi izgubami. Davi smo podjeli protinapad na enem njegovih kril in naskočili sovražnikove postojanke. Sovražnik beži tako hitro, kakor je mogoče."

Rusi zaustavili Nemce.

London, 21. maja. — Rusi, ki so bili izgnani iz zapadne Galicije in Karpatov, se zdaj trdovratno upirajo nadaljnjemu prodiranju nemških zaveznikov za reko San in okrog Przemysla. Dasi so Nemci prekoračili reko San severno od Przemysla in so Avstrijci prodrli jugovzhodno od tega mesta, je vendar videti, da so bili končno zaustavljeni, kajti današnje poročilo iz Berlina ne govori o nadaljnjem prodiranju.

Na bližnjem Poljskem podjemajo Rusi močno ofenzivo in poganjajo Nemce nazaj, tako da so vsaj deloma oslabili nemško zajemanje ob strani v Galiciji.

Nemško uradno naznanilo.

Berlin, 2. maja. — Nocoj izdano nemško vojno naznanilo se glasi:

"Ob reki Dubysi na severnem Ruskem je naš napad vzhodno od Koduba dosegel Besjagolo. Vzhodno od krajev Miloszajcie in Zemigola so bili Rusi pognani nazaj čez reko.

"V Galiciji so nemške čete izza dne 1. maja ujele 104,000 mož ter zaplenile 72 topov in 253 strojnih pušk. Te številke so vštete v skupna števila, že objavljena."

Avstrijsko uradno naznanilo.

Dunaj, 21. maja. — Sledeče uradno naznanilo je bilo izdano nocoj:

"Ob tistem delu reke San, ki drži navzdol od Sieniawe, so bili Rusi z zapadnega brega pognani nazaj. Vzhodno od Jaroslawa so nemški zavezniki odbili posamne napade. V trdovratnih ponočnih bojih so naše čete naskočile rusko postojanko vzhodno od Drohobycza in zavzele Neudorf.

"Ruski protinapad čez Dniester v vzhodni Galiciji je bil zaustavljen na liniji ob Prutu. Sovražni poskusi, predreti našo linijo blizu Kolomeje, so se izjalovili.

"V bojih po gričevju pri Kielcah, ki se še nadaljujejo ponekod, smo ujeli 4,000 mož izza dne 16. maja. Skupno število ujetnikov v naših rokah znaša sedaj 194,000."

Nemška žrtev.

Robert R. McCormick, vojni poročevalec listu "The Chicago Daily Tribune", je poslal sledeči posebni kabelogram:

Lomza, Rusko-Poljsko, 21. maja. — Interviewal sem danes Ivana Pičovjeva, kozaka, ki so ga Nemci ujeli v uniformi in ki je pozneje utekel.

Vrh njegovega desnega ušesa je bil odrezan in večji del levega ušesa je šel. Štiri dolge sečne rane so bile v njegovem desnem stegnu. Prisegel je, da je bil obešen na svoji roki in pozneje na svoji nogi, da izda ruske postojanke.

Neki nemški korporal, imenoma Raven, arhitekt v Berlinu, se je onesvestil vpričo kozakovega trpljenja.

Ruski napadi odbiti.

Dunaj, 23. maja. — Ruski napadi vzhodno od Jaroslawa in ob zgornjem Dniestru v Galiciji so bili včeraj odbiti z velikimi izgubami, po danes tukaj objavljenem avstrijskem uradnem naznanilu. Naznanilo se glasi:

"Ruski napadi vzhodno od Jaroslawa in ob zgornjem Dniestru so bili odbiti z velikimi izgubami za sovražnika. Rusom se je tudi izjalovil nov poskus, prekoračiti reko Prut blizu Bojane in vzhodno od Črnovic. Med boji po gričevju v okraju Kielec smo ujeli 1,800 Rusov."

Z zapadnega bojišča.

Pariz, 20. maja. — Brjevanje ob Yserskem kanalu v Belgiji, ki se je končalo v "popolnem odbitju sovražnika na večer 17. maja", opisuje neki uradni opazovalec s francosko armado na fronti, čigar poročilo je bilo objavljeno tukaj danes. Rečeno je, da so bili Nemci, "ki so pridobili začasen uspeh z uporabo zadušljivega plina, končno in sklepčno ukročeni po neprestanem pritisku naše ofenzive".

Nemci poraženi nad Arrasom.

Pariz, 21. maja. — Po šestmesečnem strašnem in neprestanem bojevanju so zavezniki obvladali celo Lorettsko gričevje severno od Arrasa.

Končni naskok na najvišje sleme gričevja je danes sijajno uspel, ko se je vreme zjasnilo, kakor naznanja uradno poročilo, izdano nocoj po vojnem ministrstvu. Na tej točki je bilo, da so Nemci ovirali francosko prodiranje.

Zelo važno je tudi poročilo iz Basela, Švica, ki pravi, da je francosko topništvo razdejalo most čez reko Thur blizu Cernaya v gorenji Alzaciji. Nemci bodo prejkone morali zapustiti mesto Cernay.

Villove čete poražene.

Washington, D. C., 23. maja. — Brzojavke iz Vera Cruza, objavljene tukaj nocoj po Carranzovi agenciji, naznanjajo, da so Villove čete pustile za seboj 2,000 usmrčencev, ranjencev in ujetnikov, ko so se umaknile iz Montereya zadnji teden, in da je štirinajst vojaških vlakov s popolno opremo prišlo v roke zmagovite Carranzove armade.

Villova generala Pereyra in Carrera Torres sta bila baje ujeta v Paredonu in usmrčena.

MAL POŠLJIMO DAR SVOJIM DRAGIM NA ALTAR.

Pošiljamo denar v staro domovino: na Kranjsko, Štajersko, Primorsko, Hrvatsko, Koroško in vse druge Avstro-Ogrske dežele, ter na vse druge kraje in sicer popolnoma zanesljivo, točno in po pravi dnevni ceni.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta.

Pošljemo denar tudi stalno naseljenim vojakom.

Najnižje cene:

10	kron	pošljemo	za.....	$ 1.65
25	"	"	"	4.10
50	"	"	"	8.10
100	"	"	"	16.20
500	"	"	"	80.50
1000	"	"	"	159.75

Pri teh cenah je poštnina že vračunana.

Denar nam pošljite po Vaši najbližnji pošti; obenem priložite "Money Order-ju" še svoj natančen naslov, istotako natančen naslov one osebe, kateri se naj denar izplača na pošti v stari domovini.

Pošiljatve in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC,
Joliet, Illinois.

Vse naše poslovanje je jamčeno.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 24. maja. — Včeraj, na binkoštno nedeljo, smo imeli v naši cerkvi sv. Jožefa "ofer" ali darovanje milodarov v pokritje stroškov za prepotrebno popravo in očiščenje našega slovenskega pokopališča. Tem povodom se je spet sijajno pokazala darežljivost in vernost naših dobrih faranov, ki so šli po vseh sv. mašah vsi v najlepšem redu okrog velikega altarja in darovali vsak po svoji moči v dobri namen. Med "ofrom" je cerkveni pevski zbor prav lepo prepeval starokrajsko "Vse, o Bog, karkoli imamo..." Nabrala se je prav lepa vsota, vsem cerkvenim odbornikom in dobrim faranom v popolno zadovoljstvo, kakor je z veseljem izjavil g. župni upravitelj, Rev. John Plevnik.

— Dvanajsta letna konvencija illinoiškega okrožja Katoliškega Reda Borštnarjev, ki šteje tudi nekaj slovenskih dvorov, se bo vršila v Rock Islandu v dneh 8., 9. in 10. junija. V Jolietu so štirje dvori K. R. B., in vsak dvor odpošlje po enega delegata na konvencijo.

— Dvojni tir pocestne železnice na N. Chicago streetu? Uradniki družbe Aurora, Plainfield & Joliet Traction Co. so zadnjo soboto osebno pregledali progo na North Chicago streetu, med Webster in Ruby streetoma, ker nameravajo postaviti dvojni tir na tej razdalji, kar bi stalo družbo $35,000. Dvojni tir nameravajo postaviti ob istem času z novim tlakovanjem ceste, ki se ima v kratkem pričeti.

— Zdravniško nadziranje šol. Državni zdravstveni odbor je sredi zadnjega tedna na prošnjo jolietske mestne uprave odredil nadziranje jolietskih šol po zdravnikih v svrho, da se korenito zatre škrlatica (scarlet fever), ki se je pojavila v nevarnem obsegu v več okrajih jolietskih. In v petek zjutraj je začelo dvajset jolietskih zdravnikov, izbranih v to svrho — med njimi dr. Ivec — temeljito nadzirati vse šole v Jolietu. Vsi šolski otroci so bili osebno preiskani, da li imajo na sebi kak znak škrlatice. Če se zasledi najmanjša nevarnost, se pošlje otrok domov. Koncem zadnjega tedna je bilo šestinpetdeset slučajev škrlatice v Jolietu. Šole A. O. Marshall, Sacred Heart in St. Patrick's so začasno zaprli.

—Več dela vsled vojne. "Joliet Evening Herald" z dne 20. t. m. poroča: "Trije plavži so zaposlovali s polno silo včeraj v tovarni Illinois Steel-kompanije, kar je bilo prvo znamenje, da prosperiteta zopet trka na vrata industrijalnega ali obrtnega Jolieta. Nad 2,100 delavcev je zaposlenih v raznih tvornicah družbinih, in če pridejo nova naročila z dnem 1. julija, bode zaposlenih do 3,500 delavcev. Družba obratuje s skoro 75 odstotki svoje zmožnosti, kakor izjavlja neki bivši uradnik družbin. To pomeni več dela, nego ga je bilo v tovarni ob Collins streetu zadnji dve leti. Pomnožitev dela so povzročila 'vojna naročila'. Vzhodne podružnice United States Steel-korporacije delajo na sto odstotkov zmožnosti; da li to razmerje zadene Joliet letos, pa je vprašanje. Vse je odvisno od velikosti 'vojnih naročil', ki vsak dan prihajajo v chicaške in newyorške urade omenjene korporacije. Dočim dela 'Illinois Steel Co.' skoro normalno v svojih tovarnah v Jolietu, South Chicagu, Gary in Milwaukee, je 'American Steel and Wire Co.' prav tako delavna. Vsled 'vojnih naročil' je pričela ta družba na moč obratovati v svojih tvornicah ob Scott streetu, v Rockdalu, Kewanee, De Kalbu in Waukeganu, tako da delajo žičarne s polno paro. Rusija, Anglija in Francija dajejo največ dela ameriški industriji." Odgovornost za vse to prepuščamo "Heraldu".

— Dellwood-park bo otvorjen v petek, dne 28. majnika, ko bodo imeli prvo letošnjo zabavo v parku šolski otroci iz raznih krajev med Jolietom in Chicago.

Joliet, Ill., 20. maja. — (Uradno naznanilo iz urada dr. sv. Barbare štev. 65, Joliet, Ill.) Članstvo zgoraj imenovane postaje je svoječasno sklenilo in določilo, da bode obdrževalo prvo letno veselico na prostem, v korist dr. blagajnici, dne 30. maja t. l. v Theilerjevem parku.

Različna društva v Jolietu so se odzvala povabilu in obljubila udeležiti se parade in piknika v nedeljo 30. maja. Tudi vse druge priprave v ta namen so bile dogotovljene.

Ker je bil pa ravno zadnji teden izdan ukaz, da morajo v bodoče biti v mestu Joliet vse gostilne ob nedeljah zaprte in se ne sme prodajati opojnih pijač, je bil izdan ukaz tudi od okrajnega pravdnika, da morajo biti vse gostilne in vsi ostali javni prostori v okraju Will, v kolikor se tiče opojnih pijač, ob nedeljah zaprti.

Na podlagi teh ukazov je društvo primorano nameravani piknik opustiti, ter je določilo, da se bode vršila veselica 29. maja, to je v soboto zvečer v Sternovi dvorani na North Chicago cesti.

Zaraditega se najuljudneje naznanja vsem cenjenim društvom, ki so nam naznanila, da se bodo parade in piknika udeležila, da nam je vsled omenjenih ukazov nemogoče kaj druzega storiti, kakor preklicati zabavo v Theilerjevem parku in obvrševati veselico v dvorani dne 29. maja, kakor omenjeno.

Vse cenjeno članstvo vseh slovenskih in slovanskih društev, kakor tudi vse rojake in rojakinje tem potom najprijazneje vabimo in prosimo, da se udeležijo veselice dne 29. maja 1915 v Sternovi dvorani. Pričetek ob osmi uri zvečer.

Za mnogobrojno vdeležbo se priporoča
Odbor postaje 65, Joliet, Ill.

Cleveland, O., 20. maja. — Cenjeni g. urednik! Pošiljam Vam naročnino za Vaš vrli list A. S. Dasiravno imam lokalni katoliški list, bi se mi vseeno tožilo po A. S., ako bi me ne obiskoval več. Težko je sicer dandanes enemu delavcu se naročevati na več listov, toda toliko, in tudi več, kakor so pripravljeni žrtvovati naši nasprotniki za umazanost, toliko bi moral biti pripravljen žrtvovati tudi vsak katoličan za dobro katoliško čtivo.

Tukaj se delavske razmere po malem zboljšujejo, vendar pa je še dosti ljudi brez dela, dočim drugi delajo le po nekaj dni v tednu. Bog dal, da kmalu pride do tega, kakor je bilo, ko smo delali vsi vse dni v tednu.

Drugače pa imamo vedno kako zabavo v šolski dvorani ali pa drugje. Najrajši pa seveda vsak gre k otroškim predstavam. Hvala našim častitim šolskim sestram za njih veliki trud. Naši otroci so vajeni v slovenščini, kakor angleščini, v petju in govorjenju. Za petje skrbi g. Matej Holmar, in njemu gre priznanje za lepo slovensko petje, ki ga širi med našo mladino.
Jernej Ogrinc.

Denver, Colo., 20. maja. — Slavno mi uredništvo A. Slovenca, prosim, da mi dovolite malo prostora v nam priljubljenem listu, da priobčim par vrstic od nas iz Denvera.

Kar se tiče delavskih razmer, so jako slabe, zatorej ne svetujem nikomur sem priti zaradi dela, ker tukaj je še polno brezposlenih.

Vreme smo imeli lepo še dozdaj. Dne 18. maja pa je začel sneg padati, kakor o Božiču, in mrzla burja brije, kakor v zimskem času; in dva dni že pada, skoraj nič ne prestane, tako da je po vsej Coloradi vse uničeno, kar je bilo ozelenelo dozdaj. Odtukaj je dosti slovenskih družin šlo na farme na sladkorno peso ali "sugar beets", kakor vsako leto. Bati se je, da ne pridejo nazaj, ker bo pesa pomrznila. Pa jih je dosti družin, ki so naredile precej denarja na farmah. Kakor se zdaj vidi, težko če ne pridejo vsi nazaj, ker je tako slabo vreme v tem letnem času.

Nadalje ne smem pozabiti, da smo imeli tukaj dve zabavi. Prva je bila 3. maja, to je dan pred sv. Florijanom. Je povabil g. Florijan Krašovec vse znance in prijatelje na svoje godovno, in res se je bilo zbralo dosti rojakov na to zabavo. Jedi in pijače je bilo v obilnosti. Seve da je bil najel muzikanta, kateri je neprestano igral, tako da se je vse vrtelo, staro in mlado, še pozno v noč. G. Florijanu Krašovcu želimo, da bi še mnogo let zdrav in vesel živel in da bi še mnogo let obdržaval svoj god sv. Florijana!

Druga zabava je bila 9. maja, in sicer je g. Valentin Šilec obdržaval 25letnico svojega zakonskega življenja. In res je bil povabil vse znance in prijatelje. Veliko število je bilo udeležencev, mladih in starih. Seve da je bil najel godca, kateri je neprestano vlekel harmoniko do pozne noči. Plesalo je vse, staro in mlado, kar neprestano skoraj celo noč. Jedi in pijače je bilo v obilnosti, tako da so nas domači zmeraj silili z jedjo in pijačo. Lepo je bilo videti sine in hčere g. Šilca, kako so lepo se veselili in plesali vred z drugimi povabljenci. Pa tudi g. in gospa Šilec so se parkrat zavrteli, kakor res na svojem ženitovanju, tako da smo se vsi veselo in zadovoljno razšli že pozno v noč. Gospodu in gospej Šilec želimo in voščimo, da bi še zdravi in živi dočakali 50letnico ali zlato poroko!

Ta moj dopis se je preveč raztegnil, zatorej se bojim, da ne bi šel v koš uredniški, zatorej končam zdaj in pozdravljam rojake širom Amerike, a v stari domovini daj Bog konec te grozne vojske! In tebi, A. Slovenec, želim, da bi te bral vsak Slovenec in Slovenka in da bi postal dnevnik.
George Pavlakovich, zast.

Golden, Colo., 19. maja. — Dragi prijatelj! Naznanjam, da sem se preselil začasno iz Waukegana v ta kraj radi slabega zdravja.

Par dni sem težko užival ta zrak, ker je precej močan in trd. Zdaj sem se ga pa privadil in se čutim boljše.

Vreme imamo toplo in se mi dopade.

Kako dolgo ostanem tu, ne vem.

Pozdrav vsem mojim prijateljem in znancem, zlasti v Waukeganu.
George Stefanich,
R. 1, Box 20, Golden, Colo.

Sheboygan, Wis., 14. maja. — Dne 25. aprila se je ob obilni udeležbi predstavljala igra "Divji lovec" na novem odru, kateri je menda stal nad tri sto dolarjev... Igra je splošno dobro izpala, samo Janez naj bi bil nekoliko mlajši. Teden pozneje pride v Gl. N. dopis, v katerem neki ligaš osmeši celo igro radi osebnega sovraštva do ene osebe. Pač čudno mnenje bodo imeli rojaki o naši naselbini, kateri so brali ta dopis. Tu se nam ne gre samo za dobro ime igravcev, ampak cele naselbine. In to si kratko in malo prepovemo od tega rudečkarja, ki je odnesel svoje pete iz Milwaukee, ko so mu postala tla prevroča. Svojo izobrazbo je prodajal toliko časa, da je njegovo sorodstvo narastlo na več sto dolarjev. Ni čuda, da se rojaki v Milwaukee toliko zanimajo za njega in povprašujejo, ako bo priženil dovolj za pokritje svojih dolgov. Isto nadaljuje tudi tukaj, ker se mu studi delati. Svoje čase je pisal v "Bodočnost", da je treba naselbino Sheboygan izobraziti, ali za tako izobrazbo se ti lepo zahvalimo. Taka izobrazba je pod ničlo. Ako nisi zmožen, da bi naselbini koristil, vsaj ne škoduj ji nikar. Mi Štajerci dobro poznamo tega tička in tudi drugim Slovencem so se začele oči odpirati! Kralj Matjaž in mirna Bosna! **Zavedni Štajerc.**

Z BOJNEGA POLJA.

(Napisal vojni kurat J. Hafner.)

"In govorili bodo jezike..." Zdi se mi primerno reči eno dve o naših avstrijskih in ogrskih jezikih, v kolikor je to vprašanje eno najbolj zanimivih vojskinih zadev.

Stopim v garnizijsko bolnico v Gradcu. V skupinah sede in stoje tu ranjeni, bolni in okrevajoči vojaki. Pristopim, nasmehnem se, ponudim cigarete in vprašam po domovini. "Pane, mi jsme Češi", se odreže trojica okoli češkega dnevnika. "Magyarom - Rumun", odvrne samotno ždeč, črn hrust. "A ja Rusin", pristavi potiho mladič, v katerega silim izpraševaje. "Ščo, ti Moskal?" "Ne, ne, ja poljski Ruten", hitro popravi. "Prošu pane, mi Poljaki", se postavi zopet trojica za hrbtom. In tako dalje. Razun Italijanov in Slovakov sem našel v dveh sobah vse narodnosti, med njimi rojaka Ignacija Ažmana, trgovca in posestnika iz Krope, ter Alojzija Bidovca, krojača iz Kranja.

Isto je v Delatinu; na cesti, v bolnišnici, v častniški menaži. Naravnost začudenje vzbuja množica čeških inženirjev in častnikov, ranjenih Hrvatov in trenčinskih Slovakov. Slovaki so gotovo najvernejši in najpobožnejši narod v monarhiji. Po narodni zavednosti se seveda odlikujejo, tu in tam celo na manj prijeten način, Nemci in Mažari, pa tudi Hrvata brez trobojnice na čepici težko najdeš. Slovenski vojak zna povečini laško ali nemško in velja za Laha ali Nemca; le če kaj ukrade ali sicer kaj zagreši, je priznan za Slovenca. Naravnost cinična je zavest Srbov. Če ga z nabito puško na prsih vprašaš, kaj je, bo slovesno trdil, da je Srb. Slovak je Mažar; šele na vprašanje, kako govori, pove da govori "slovensko" t. j. slovaško. Trinajsti čudež sveta je ogrski Žid, med Mažari najzavednejši in najponosnejši narodnjak. Prizna sicer, da je njegov oče ali stari oče privandral kot Jud iz Galicije v Magyar-orszag, deželo sv. Štefana; toda on se je pisal še za Meilensteina, je častil Mojzesa, čigar ime je nosil, in sukal pajše (kodre of ušesih), napredni sin ali vnuk se pa piše Merfoeldkoe, kliče za Lajoša, govori le madjarsko, spoštuje Kalvina ter se kratko striže tudi okoli ušes. Na take malenkosti, kakor je kriv nos, nabrekle ustnice in blesteča polt, se v "orszagu" ne gleda pri dobrih patriotih. Ime se spremeni za eno krono, vera pa zastonj.

Ustavim v Gradcu na cesti mladega duhovna in se pomenim ž njim. Predstavi se mi kot bivši vojni kurat, ki govori in piše živi jezik nemški, a je moral vojno službo zapustiti, ker je večina vojakov tam slučajno govorila češko.

O veliki noči napravimo vojaško službo božjo. Nemec pridiga po nemško; vzvišeno, vzneseno, domoljubno, piramidalno — kolosalno, in je od poveljstva zelo pohvaljen kot mož na mestu, kakršnih se potrebuje. Po sv. maši gospod moli Oče naš, a tudi Daj nam danes — sam. Eni ne znajo očenaša, drugi ne nemščine, ker so slučajno skoraj sami Slovaki in Hrvati. "Ja, diese ferfl... slavischen Sprachen!" Samo Žid se jih nauči, ker bi bilo bolje, da bi jih tudi on ne znal. Žid govori v Galiciji poleg žargona in nemščine tudi rusinsko in poljsko že kot petleten otrok. Za konec še eno: veselja, začudenja in tihega zadoščenja drhteče dobremu Slovanu srce, ko sliši in v par dneh ume en slovenski jezik za drugim in spozna, kako blizu so si še danes. Ko bo odvzeta hudiču oblast — ker le on jih je zmešal — bodo zopet eno.

JUNAŠKI 17. PEŠPOLK.

Hrabri, preizkušeni rdečerjavi 17-ti, katerih junaški poveljnik, polkovnik baron pl. Stillfried, je bil takoj v prvih bojih na Ruskem ranjen ter je prejel viteški križ Leopoldovega reda, ti vrli 17-ti so tekom vojne vedno z nova doprinašali i dokaze svoje neomajne discipline, zvestobe v izpolnjevanju dolžnosti, svoje sposobnosti. Izmed mnogih le en zgled:

Na višini pri Volči Dolni je 4. bataljon pod poveljstvom majorja Pichlerja zasedel gozdni rob in ga drži. Rusi se ljuto zaganjajo v to važno postojanko, ki je najbolj izpostavljena na celi bojni fronti, in na vsak način jo hočejo osvojiti. Toda tudi naši poznajo važnost postojanke in vsi, do najmlajšega infanterista vedo, da treba gozd za vsako ceno držati. Neprestan pehotni ogenj, pomnožen z ognjem iz strojnih pušk in zavratnimi šrapneli, ljuto pustoši med 17-timi. A ti ne popuste, nasprotno, v zvezi s sosednimi skupinami izvrše nenadoma sunek, ki dovede bataljon do blizo sovražnih strelskih jarkov. Ker pa možnost splošnega prodiranja na celi fronti še ni bila dana, ostanejo pogumni 17-ti na obeh straneh izolirani in morajo ob nastopu teme nazaj v prejšnjo postojanko. Tam pa, ob gozdnem robu, se utrdijo in nič manj kakor 14 dni odbijajo vse ljute napade Rusov, ki so oddaljeni od njih le 200 korakov in jih neprestano obsipavajo z ognjem iz pušk in topov. Bili so kakor železen, neprodiren zid. Major Pichler, ki je bil vedno v prvih vrstah med svojim hrabrim zgledom vojake vzpodbujal in bodril in je v velikim delu pripisati njegovemu vplivu, da se je mogel njegov bataljon tekom 14 dnevnega strašnega boja, ki je pobral skoro tretjino vojakov, tako junaško vzdržati. Prejel je red železne krone III. razreda z vojno dekoracijo.

ITALIJA.

O Italiji in italijanski armadi je ondan v berolinskem vojaškem listu pisal stotnik dr. Graevenitz, dober poznavalec italijanske armade. Razni avstrijski listi ponatiskujejo iz njegovega članka to-le:

Italijanska armada se je v zadnjih časih znatno ojačila. Prva linija vojske, ki danes stoji pod zastavami, šteje 12 armadnih zborov in tri divizije konjenice v skupnem številu 660,000 mož. Drugi poklic obsega 12 divizij v skupnem številu do 250,000 mož. Potem pa je na razpolago še domobranstvo, ki šteje 450 tisoč mož. V zadnjem času je bilo poklicanih pod orožje okrog 7000 rezervnih častnikov. V enakem tempu, kakor pri pehoti, je Italija nadaljevala tudi ojačenje poljskega topništva. Danes ima italijanski armadni zbor 26 baterij, dočim jih je imel pred vojno samo po 16. Istočasno je bilo pomnoženo tudi težko in gorsko topništvo. Svoja izvajanja zaključuje nemški stotnik z besedami: "Italija se je v minulih osmih mesecih povzdignila do ozira vredne višine vojne pripravljenosti. S tem dokazuje, da hoče varovati svobodo svojega odločevanja in tudi izrekati svoj odločujoči glas ali v današnjem velikem boju narodov ali pa morda pozneje v svetu narodov, ko bo ta vojna končana."

Bolgarski car član katoliške Cerkve.

O tem se poroča: "Il Quarnero", ki ga izdajajo reški kapucini, poroča iz Plovdiva: Na veliko soboto ob 10. uri zvečer je — kakor smo že včeraj poročali—sprejel plovdivski škof msgr. Pejov bolgarskega carja Ferdinanda v katoliško Cerkev. Ni še znano, kakšne zahteve je stavila sv. Stolica, da ga sprejme v katoliško Cerkev, pač pa se čuje, da se bo tudi prestolonaslednik Boris, ki je svoječasno oficielno prestopil v pravoslavje, kmalu vrnil javno v krilo katoliške Cerkve. — Ta vest imenovanega lista more biti verjetna, ker pod hrvaško kapucinsko provinco spadajo tudi bolgarski kapucini, a njihovi bogoslovci študirajo bogoslovje na Reki v kapucinskem samostanu.

Politične prerokbe za 1906 do 1919.

V nekem spisku, objavljenem pred 25imi leti v Parizu z naslovom: "Dvajset prihodnjih dogodkov po prerokbah Danijela in skrivnega razodetja" so naprej povedane revolucije in vojne od 1906 do 1919 in nazadnje ustanovitev sodržavja leta 1919, ki obsega deset držav: Francijo, Anglijo, Španijo, Italijo, Avstrijo, Grško, Egipet, Sirijo, Turčijo in male balkanske države, ki so tu mišljene kot ena edina država, pa izvzemši Grško. Znamenita knjižica vsebuje med drugim prerokbe, ki so bolj ali manj smešne, a nekaj čudnih reči, ki so vredne pomisleka. Čitati je med drugim: "V dobi 1906 in 1919 bodo prevrati, ki ločijo Macedonijo, Albanijo in Sirijo od turške države. Če ima zveza deseterih držav, ki nadomesti trozvezo in dvozvezo, postati dovršeno dejstvo, si pa Italija prejkone prisvoji Tripolis. Koncem leta 1919 bo Turčija obsegala samo še Trakijo in Bitinijo. Vse slovanske države bodo živele močne in zmagovite in varne v svojih z ognjem in mečem prisvojenih naravnih mejah." Francoski prerok napoveduje prihod vojščaka, ki kakor nekak Napoleon "dvigne to zvezo deseterih držav tako visoko, da z tegne biti enaka političnemu Eifflovemu stolpu".

Nadvojvoda in kmetica.

Nadvojvoda Avgust Oldenburški je pred kratkim slavil svojo 80letnico. O njem pripovedujejo na Oldenburškem jako vesel dogodek in Oldenburžani ga ne nazivajo drugače, kakor "naš Avgust." Nadvojvoda je s svojim automobilom povozil in usmrtil kravo. Naslednjega dne je poslal nadvojvoda po lastnico krave ter jo dal povprašati, koliko velja krava. Kmetica pa je odgovorila: "Moja krava povožena in mrtva? Tega naš Avgust ni storil", ter poslala slugo nazaj. Nadvojvoda je dal še enkrat vprašati kmetico. Tedaj je pa slabo naletel. Ko je sluga pojasnil ženi, da je vendar-le nadvojvoda Avgust povozil njeno kravo, je zaklicala: "Če je bil to res naš Avgust, tedaj se mi smili, da je tako reven, da si ne more kupiti konj, in da se mora voziti v smradljivcu. Jaz mu torej — kravo darujem!"

Jadranska Banka

Popolnoma vplačena glavnica 8,000,000 kron. Prihranki 700,000 kron.

Glavni urad: TRST.

Podružnice na Dunaju, Dubrovniku, Kotoru, Ljubljani, Metkoviću, Opatiji, Šibeniku, Spljetu in Zadru.

Priporoča se za vse bančne posle.

Sprejema denarne vloge in jih obrestuje, kupuje in prodaje vrednostne papirje in daje informacije vseh vrst.

Prevzemlje menjice, dokumente in tirjatve za Avstro-Ogrsko, Bosno in Hercegovino, Albanijo, Črno goro, Grško, Rumunijo, Srbijo, Turčijo i. t. d. — BRZOJAVNI NASLOV: JADRANSKA.

Buchanan-Daley Co.

Desplaines and Allen Sts. JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog

Največja zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 597

Square Deal Vsakemu

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen l. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in najtvaške vozove in kočije.

Na pozive se posluži vsak čas poneči in podnevu. Chicago

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci.

Družba sv. Družine

(HOLY FAMILY SOCIETY)
V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.
Vstanovljena 29. nov. 1914. Inkor. v drž. Ill., 14. maja 1915.
SEDEŽ: JOLIET, ILL.

GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD."
"VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....George Stonich, Joliet, Ill.
Podpredsednik....John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik.....Josip Klepec, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....Ant. Nemanich, Jr., Joliet, Ill.
Blagajnik.....John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v katerem-si-bodi mestu države Illinois s 8. udi obojega spola.

D. S. D. sprejema moške in ženske za ude v Društva iz vseh krajev od 16. do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad.

IZPLAČUJE SMRTNINE $250.00 ali $500.00 dedičem umrlega člana popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne listine v redu in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODŠKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer:

Za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto $100.00;
za popolno izgubo vida na obeh očesih vsoto $250.00;
za izgubo ene roke nad zapestjem vsoto $100.00;
za izgubo obeh rok nad zapestjem vsoto $250.00;
za izgubo ene noge nad členkom vsoto $100.00;
za izgubo obeh nog nad členki vsoto $250.00;
za izgubo najmanj štirih prstov ali cele dlani ene roke vsoto $50.00;
za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto $50.00;
za zlomljeno hrbtenico vsoto $100.00, če je ud za vedno nezmožen za vsako delo.

IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer se izplača vsota $50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za enkratno operacijo na kili ali vtrganjem.

Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, temveč razpiše gl. tajnik na vse člane(ice) primeren asesment kadar je treba izplačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in izplačila za operacije.

Vsak član(ica) je deležen vseh dobrot in pravic (po dne 1. maja 1915), ki jih daje D. S. D. takoj ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in D. S. D. **Poleg tega plačujejo Društva bolniško podporo.**

Člani(ice) plačajo sledeči asesment z ozirom na starost ob pristopu in z ozirom na vsoto zavarovalnine:

Razred.	Za $250.00: Starost.	Asesment.	Razred.	Za $500.00: Starost.	Asesment.
1	16—20	18c	1	16—20	35c
2	20—25	20c	2	20—25	40c
3	25—30	23c	3	25—30	45c
4	30—35	25c	4	30—35	50c
5	35—40	28c	5	35—40	55c
6	40—45	32c	6	40—45	63c
7	45—50	38c	7	45—50	75c
8	50—55	45c			

Poleg tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Znamke namesto denarja. Novomeška mestna občina je izdala vsled sklepa mestnega občinskega odbora, odobrenega po c. kr. okr. glavarstvu v Novem mestu za časa pomanjkanja drobiža (nikeljna) in do preklica denarne znamke po 10, 20 in 50 vinarjev. Te znamke zamenja mestna občinska blagajna v Novem mestu za gotovi avstro-ogrski denar. Kadar bode pa prenehalo pomanjkanje drobiža, bo mestna občina potom razglasa določila čas, v katerem je denarne znamke v zamenjavo mestni blagajni prinesti.

— Č. g. vojni kurat Leopold Turšič je že nekaj okreval in dobil štiri tedne dopusta. Zdravi se pod Visoko Tatro v znanem kopališču O Tatrafuered, v zavodu "Offizierserholungsheim", z več drugimi slovenskimi častniki.

— Za vojake na bojišču. Iz Radeč pri Zidanem mostu je poslalo tamošnje žensko pomožno društvo "Rdečega križa" kot velikonočni dar slovenskim vojakom na bojišču: 5 kg čokolade, 15.000 cigaret, 1110 cigar, 560 zavojev tobaka in škatlo cigaretnega papirja. Šolska mladina pa je nabrala 434 jajec v isti namen.

— V srbskem ujetništvu se nahaja Jakob Oblak iz Podplešivice v brezovški župniji nad Ljubljano. Nahaja se v Studenici na Srbskem.

— "Planinski Vestnik" po vojni bajne ne bo več izhajal.

— Iz Kijeva je pisal Ivan Remškar p. d. Kumer, ki je služil cesarju v Przemyslu, ter je bil z ostalo posadko odpeljan v notranjo Rusijo. Dopisnica je datirana z dnem 4. aprila. Remškar piše, da so na potu na določeno mesto; če Bog da, pride še zdrav in srečen domov k svojim dragim.

— Ujetniki iz Przemysla. Svojemu svaku obč. svetniku Kavčiču je pisal g. Josip Hauptmann, sin tvorničarja g. Adolfa Hauptmanna, da se že več tednov vozi v rusko ujetništvo. Bil je pri topničarjih v Przemyslu. — Poročnik topničarskega polka, ki se je boril v Przemyslu, Anton Pavelič, je pisal iz ruskega ujetništva.

— Novi ranjenci v Ljubljani. Dne 21. apr. zjutraj ob 6. uri 40 minut se je pripeljalo v Ljubljano 322 ranjencev s karpatskega bojišča. Med njimi sta se nahajala tudi dva častnika in dva umobolna vojaka. Težko ranjene so odpeljali v Leonišče, ostale pa v novo pehotno vojašnico.

— Nepričakovano se je oglasil iz ruskega ujetništva Ljubljančan Adolf Mikusch. Nahaja se v mestu Orenburg v podnožju uralskega gorovja.

— Odlikovanje. Četovodja in načelnik oddelka strojnih pušk pri 26. domobranskem pešpolku, Slovenec Ferdo Knuplež, je bil na severnem bojišču odlikovan s srebrno svetinjo drugega razreda.

— Apostolski vojni vikar škof Bjelik je odpotoval v Gradec, Maribor, Ljubljano, Trst, Gorico in v Celovec, da nadzoruje vojaško duhovsko pastirstvo. Začetkom majnika se je vrnil na Dunaj.

— Odsek za aprovizacijo mesta Ljubljane je sklenil, da zmelje nekaj pripravljene pšenice in da kupi večjo množino koruze, ker bode sedaj potreboval moko. Nadalje je sklenil otvoriti lastno pekarno. Z otvoritvijo prodajalne bo sicer še nekaj dni počakal, vendar pa je sklenil, da bodo dobivali potrebni oglašenci takoj polenovko ("štoks") in makarone. Mesa, ki se ponuja z Danskega, ne kaže naročati, ravnotako ne zelenjave iz Italije, pač pa za poizkušnjo nekaj posušenega mleka v zavitkih, ki je posebno ugoden za dojenčke.

— Zopet nesreča z orožjem. Dne 11. apr. je ogledovala v Kamniku žena urarja Marija Pascolo v trgovini svojega moža revolver, ki se je izprožil. Krogla ji je prodrla prsi in pljuča. Dvomijo, da bi okrevala.

— Sreča v loteriji. Trije peki, ki delajo pri g. Schreyu v Ljubljani, so zadeli v razredni loteriji. Dobili bodo 5000 kron. Eden teh pekov je Čeh, drugi Hrvat, tretji pa Slovenec z Dolenjskega. V teh težkih časih jim pač vsakdo privošči to srečo.

— Umrl je v Kranju c. kr. davčni nadupravitelj v pok. g. Anton Orehek. — V Kranju je umrla posestnica ga. Alojzija Potuček, roj Zadražnik.

— Obesil se je dne 18. apr. po noči Franc Puc p. d. Tomažek, posestnik na Zgoši pri Begunjah. Zmešalo se mu je vsled rodbinskih razmer.

— Umrl je v Mavčičah g. Sušnik Franc ,oče frančiškana P. Norberta iz Nazareta na Štajerskem.

— Umrli so v Ljubljani: Egya Falagyarda, novinec-črnovojnik 97. pešpolka. — Helena Elsati, postrežnica, 76 let. — Marija Kristan, krojačeva žena, 66 let. — Marija Podlesnik, žena tovarniškega delavca, 24 let. — Ivana Zavašnik, posestnikova žena, 18 let. — Marija Ahlin, roj. Vrhovec, mesarica in posestnica, 55 let. — Anton Breceljnik, rejenec, 4 mesece.

— Nesrečen padec. Makso Hrobat, 39 let star, iz Dobravelj na Vipavskem je tako nesrečno padel po stopnicah, da si je pretresel možgane. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico.

— Umrl je v Kranju posestnik g. Martin Grašič, star 88 let. Grašič je bil najstarejši moški prebivalec v Kranju.

— Umrl je v srbskem ujetništvu g. Vladimir Žnidaršič iz Matenje vasi.

— Obesil se je v gozdu Kričevo v občini Gozd pri Kamniku 30leten neznan mož. Dokumentov ni imel pri sebi.

— Umrli so v Ljubljani: Ivan Mulini, pešec 97. pešpolka. — Marjan Josip Lombar, rejenec, 3 mesece. — Mihael Korbar, drvar, 64 let. — Dimitrij Pirco, pešec 16. ruskega pešpolka.

— Uboj med kočevskimi rudarji. Pišejo: Nedavno je več rudarjev kočevskega premogovnika igralo na karte za večje zneske. Igrali so v stanovanju rudarja Jožefa Jurkoviča. Kasneje je eden izmed igralcev, Demeter Gozden, ki je bil zelo pijan, začel sumiti, da jih je Jurkovič pri igri ogoljufal. Vzel je ročaj od lopate, se vrnil v Jurkovičevo stanovanje in začel Jurkoviča, ki je ležal v postelji, neusmiljeno biti po glavi in kamor je priletelo; že onesveščenega Jurkoviča je potegnil na tla in ga dalje pretepal. Potem je preiskal Jurkovičevo obleko in spustil nekaj v svoj žep — menda denar; premetal je tudi Jurkovičevo posteljo in našel dolgo bodalo, s katerim je Jurkoviču grozil. Ko je Jurkovič za hip odprl oči, mu je Gozden rekel: "Ne glej me, jaz te moram!" Jurkovič je kmalu izdihnil. Ljudje govore, da je imel Jurkovič že prej na glavi napol zaceljeno hudo rano, ki se je vsled Gozdenovih udarcev odprla in povzročila Jurkovičevo smrt. Ubiti in ubijalec sta bila Hrvata.

ŠTAJARSKO

— V Mariboru je umrla Ludmila Haeusler, zasebnica.

— Št. Ilj v Slov. goricah. Tukaj smo pokopali gospo Marijo Zelzer, mater nedavno umrlega slovenskega gostilničarja in veleposestnika Konrada Zelzer. Stara je bila 70 let.

— Tat, ki je kradel vojakom namenjene poštne pošiljatve. V Celju so dne 15. aprila zaprli trgovskega sotrudnika Franca Prislana, ki je služil za čas vojske na pošti. Kradel je že dolgo časa pošiljatve, namenjene vojakom na bojišču. Ker zavojev vojne pošte ni mogoče reklamirati, je tat lahko precej časa kradel. Orožniki so zasledili tatvine le po slučaju. Pri hišni preiskavi so našli celo košaro ukradenih svalčič, nožev, bonbonov, tobaka.

— Mariborske krušne izkaznice. Iz Maribora se piše: Od nedelje 18. aprila naprej se v našem mestu ne bo smel nikjer kruh prodajati drugače kot s krušnimi nakaznicami. Peki, trgovci in branjevci so pod strogo kaznijo obvezani od nedelje 18. aprila naprej pro dajati kruh samo tistim, ki bodo imeli krušno karto. Gostilničarjem se še začasno dovoli, da smejo kruh svojim gostom brez krušne izkaznice dajati, ker se poraba kruha po gostilničarjih pri pekih natančno kontrolira. Istotako je prodajalcem in pekom dovoljeno prodajati kruh brez izkaznice tudi vojaškim osebam. Vsako izrabljanje tega dovoljenja pa ima lahko ta nasledek, da se dotičnim dovoljenje odvzame. Peki in prodajalci morajo koncem vsakega tedna zbrane karte izročiti na magistratu.

— En zvon in več krstnih in obhajilnih posod je darovala evangeljska občina v Celju domoljubni zbirki vojnega materiala.

— Iz bazilike v Marijinem Celju je daroval benediktinski opat Severin Kalcher dragocenosti, vredne nad 100,000 kron, domoljubni zbirki vojnega materiala.

— Iz ruskega ujetništva se je oglasil sin nadučitelja v Št. Ilju v Slov. goricah artiljerijski poročnik Ciril Sadu. Piše bratu dr. Saduju v Maribor, da se vozi v osrčje Rusije.

— Polk št. 87 — polk junakov! Prve dni meseca aprila je prejel g. polkovnik slovensko-štajerskega pešpolka št. 87 od ekscelence Succovatyja, imejitelja tega pešpolka, dopisnico, ki se glasi v prevodu dobesedno: 24. marca. Danes sem izvedel od gospoda polkovnika Berana, da imenujejo visoki avstrijski in nemški generali pešpolk 87 — ravnotako vrl kakor prve dni vojske — junaški polk. Nad vse vzradoščen čestitam Vam in polku iz vsega

Photo by American Press Association.

KANADSKO KONJIŠTVO, POZDRAVLJAJOČ KRALJA.

srca k temu priznanju Vaših činov. Najiskreneje želeč nadaljnjih uspehov, Vas prisrčno pozdravljam Vaš odkritosrčni Succovaty, general infanterije.

— Pet sinov ima v vojski posestnik Ugorek od Sv. Frančiška Ksaverija v Savinji dolini.

— Ruski tabor pri Sterntalu na Štajerskem bo skoro končan. Tabor je postavljen na prostoru, kjer je bila poprej skoro sama borova šuma. Prostora bo za 30,000 oseb. Vojaško poveljstvo čez barake bo imel vpokojeni oberst Anton Pruggmayer, ki je že došel a lice mesta. Prihodnje dni pričakuje večje transporte ujetih Rusov. Govorica, da bo taborišče določeno za begunce iz Galicije ne temelji na istiniti podlagi. Iz Ptuja pišejo, da bodo za vojaško stražo pri ujetnikih določeni sami madžarski vojaki. Dobavo potrebščin baje imajo v rokah budimpeštanski veletržci Roth in drug. Prebivalstvo v okolici Ptuja in Sterntala ni posebno veselo novih sosedov.

— Štajersko učiteljstvo v vojski. (Novejši izkaz.) Od štajerskih učiteljev se jih nahaja 711 v vojski (489 Nemcev in 222 Slovencev). To je 36 odst. štajerskega učiteljstva. Izmed nemških učiteljev je padlo 14, ranjenih je 34, ujetih 15, pogrešani 3, odlikovanih je bilo 11. Slovensko učiteljsko društvo še ni imelo časa in sredstev, da bi sestavilo natančen seznam glede slovenskih učiteljev s Sp. Štajerskega v vojski.

— 25 vreč koruzne moke je oblast konfiscirala trgovcu Francu Sommer v Baindorfu pri Gradcu. Sommer je slabo koruzno moko prodajal po 64 vinarjev kilogram in je delal velik dobiček. Prodajal je kar brez uradnega dovoljenja cele vreče te moke.

— V rusko ujetništvo je prišel infanterist 87. pešpolka Ivan Kulič.

— Celjski policijski pes i zsledil roparskega morilca. Ponoči od 16. na 17. apr. so našli v Preslo Dolu pri Sevnici v zidanici s sekiro ubitega 76-letnega posestnika Mihaela Grada. Morilec je vzel Gradu 1000 kron. Policija je sumila umora rajnikove sorodnike, ki so Grada sovražili. Sorodnike so zbrali in policijski pes "Afra", last orožniških stražmojstrov bratov Goriup v Celju je, ko je obvohal zidanico, obvohal tudi sorodnike in renčal nad svakom ubitega, Francom Košarjem, ki je bil tako presenečen, da je pripoznal roparski umor. Košarja so zaprli.

— V Mariboru se nahaja sedaj dvoje kino-gledališč. Prvo ima vdova gospa dr. Gustinova, drugo pa mesto Maribor. Prvo je v dvorani hotela "Stadt Wien" blizu kolodvora, drugo (novejše) pa v kazini in je sedaj oddano nekemu Židu. Obe gledališči konkurirata med seboj na zelo obskuren način. Predstave so take, da jih vodstvo gledališča že samo dovolj karakterizira, ko pravi na plakatih pri posameznih predstavah: "To ni za otroke!" Z neslanimi in nečednimi prizori skušata gledališči dobiti dovolj obiskovalcev.

— Vojaški begun. V Celju so pripeljali Vladimirja Vrečkota, ki je pobegnil od svojega vojaškega oddelka in katerega so prijeli v Reki. Vrečko je bil obsojen na 30 dni zapora, po prestani kazni bo moral takoj na bojišče.

KOROŠKO.

— Poročil se je v Celovcu stotnik Hugon grof Auersperg z gdčno. Hildo Raimann.

— Slovenska hiša v Celovcu. Anton Janežičevo hišo v Celovcu v Pernhartovi ulici št. 4 je kupil nečak pokojnega za 40 tisoč kron. Hiša, velevažna postojanka, ostane torej slovenska last.

— 18,160 kg pokvarjene vojne moke zaplenjene. Iz Celovca poročajo: Tukajšnje kazensko sodišče je mlinarja Simona Seebacherja obsodilo na 20 K globe, oziroma dva dni zapora, ker je prodajal iz plesnjive moke napravljen kruh, ki je bil po izvidu izvedencev zdravju škodljiv in je lahko povzročil različne črevesne bolezni. Vrh tega se je Seebacherju zaplenil slabi kruh. Obtožbe radi prodaje plesnjive moke in koruze je bil pa Seebacher oproščen. — Proti tej razsodbi se je državni pravdnik pritožil in vzklicno sodišče je Seebacherja obsodilo na 30 K globe ali tri dni zapora in na zaplenitev 227 vreč moke v skupni teži 18.160 kilograma.

— "Tagespost" obsojena. Dne 13. apr. se je vršila v Gradcu obravnava zoper odgovornega urednika graške "Tagespost" g. Alfonza Castelliza v tožbi, ki jo je dvignil že meseca oktobra lanskega leta g. dr. Janko Brejc. Odgovorni urednik Castelliz je bil obsojen v smislu obtožbe, in sicer v denarno globo 100 K. Tekom 14 dni po pravomočni sodbi se mora obsodba z vzroki vred objaviti na prvi strani "Tagesposte". Obe stranki ste vložili priziv, tožitelj zavolj prenizko odmerjene kazni.

PRIMORSKO.

— Vojaški pogreb. Iz Gorice poročajo: V pomožni bolnišnici Rdečega križa na Travniku je umrl vojak Makso Žorž, doma iz Vipave, star 18 let, dodeljen je bil delavski stotniji. Pobrala ga je meningitis.

— Padel je na severnem bojišču sin znanega krčmarja Figeljna na Travniku v Gorici.

— Umrl je v Gorici c. kr. kapitan mornarice v pok. g. Janez Dolenc.

— Moka v Gorici. Pred goriškim deželnim odborom je dan na dan polno ljudstva, ki prihaja po moko. Sedaj so razdeljevanje tako uredili, da bodo izdajali znamke za moko. Za koruzno moko bo znamke razdeljevalo glavarstvo, za pšenično moko pa magistrat.

— Odlikovanja pri 97. pešpolku: Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste sta dobila: Praporščak A. Prokop in četovodja Ciril Grčon. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: Praporščak A. Krivic, kadeta E. Popp in E. Deutsch, četovodji B. Belcz in G. Božič, desetniki A. Salvagno, J. Zidarič in J. Čoršič, infanteristi J. Savarin, M. Linz in J. Jurca. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: narednika A. Zadkovič in E. Šepič, četovodje M. Prodan, J. Premc, J. Raspor, J. Zuzzi in J. Christan, desetniki M. Loser, J. Krainz in J. Kovačič, poddesetnik J. Mizzan, infanteristi R. Rupp, A. Saksida, J. Barich, E. Tifak, J. Jelen, K. Rohreger, J. Tabris, J. Vock, P. Trampuš, A. Urbančič, R. Golec, A. Komel in J. Markuca.

—Samoumor 18letnega dekleta. Dne 18. apr. se je v Krminu zastrupila 18-letna Želmira Munin. Izpila je stekleničico karbolne kisline, ki jo je kupila v Italiji. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer so ji izprali želodec, vendar pa je kmalu umrla. Svoj čin je izvršila radi nesrečne ljubezni.

HRVATSKO.

— Prepovedani obiski vojakov v Bosni, Hercegovini in v Dalmaciji. Poveljstvo balkanskih vojnih sil je prepovedalo vojakom, ki služijo v tej armadi, sprejemati obiske svojcev. Potovati se do preklica na take obiske ne sme. Osebe, ki hočejo v ta namen priti v navedene dežele, se ob deželni meji odklonijo in morajo potovati domov nazaj.

— Supilo in Hinkovič prosita za italijansko državljanstvo. Kakor znano, se nahajajo od začetka vojske znani poslanec dr. Hinkovič, lastnik "Reškega Novega Lista" Supilo, potem Cipico, dež. poslanec dr. Trumbič in nekateri drugi Hrvati v Italiji, kjer pišejo v italijanske liste o politiki monarhije. Kakor poroča splitski "Dan" so imenovani politiki prosili za italijansko državljanstvo, ali so bile njihove prošnje odbite.

— Sekčni načelnik v neprijetnem položaju. Vpokojeni sekčni načelnik Jurij pl. Rukavina-Liebstadt je obiskal svoje sorodnike v gradu Belec pri Varaždinu. Neko jutro se je izprehajal v gozdu. Pri vasi Petruševac je vprašal za pot. Sledili so pl. Rukavinu vaščani oboroženi z lopatami in s krampi, ker so ga smatrali za srbskega vohuna. Vaščani so napadli tujca, ga vrgli na tla, mu raztrgali obleko in ga zvezali. Psovali so ga in mu grozili in ga odvedli k županu, kjer ga je spoznal neki podčastnik, nakar so ga izpustili.

— Umrl je v Ogulinu poslanec hrvatskega sabora Giga Jovič.

Spomladansko zdravilo.

kričistilne in krepčalne kakovosti — to pravijo tisti, ki vedo o Severovem Kričistilcu (Severa's Blood Purifier). Je tudi tonika za tisti počutek utrujenosti, spomladansko mrzlico, slabost in onemogli stan. Je sovražnik grdih opahkov, ogrcev, bul, tvorov, in ran, katere povzroča nečista kri. Pišite po našo knjižico "Krvne bolezni", katero razpošiljamo zastonj. Severov Kričistilec je na prodaj v vseh lekarnah. Cene $1.00. Ako ga ne morete dobiti od Vašega lekarnarja, naročite ga od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. Tues.

VELIKA PONUDBA

P. Lorillard Co., New York City

DENAR SE VLAGA NAJBOLJE IN NAJSIGURNEJE V

Prvo Hrvatsko Stedionico

U ZAGREBU, CROATIA, EUROPE,

in nje podružnice v: Belavaru, Brodu na S. Crkvenici, Delnicama, Djakovu, Kraljevici, Novem Vinodolu, Osijeku, Požegi, Rieki, Sisku, Varaždinu, Velikoj Gorici, Virovitici, Zemunu i Senju.

Delniška glavnica in pričuve K 16,250,000.

Nasvete in navodila pošljemo zastonj.

Pazite na brezvredne ponaredke in glejte da dobiti pristni Richterjev Pain-Expeller z znamenjem Anchor Trade Mark, kot kaže slika. Cena 25 in 50c v vseh lekarnah ali pri naravnost nam pišite poni.

F. Ad. Richter & Co. 74-80 Washington Street New York.

JOSIP ZALAR

JAVNI NOTAR,
1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene Države in staro domovino.

Chicago tel. 1048, N. W. 770.

Morski razbojnik.

Spisal kapitan Frederick Marryat.
Iz angleščine prevel J. M.

PRVO POGLAVJE.

V Biskajskem zalivu.

Bilo je v drugi polovici meseca junija leta 179.., ko so se srditi valovi Biskajskega zaliva po velikem in v onem letnem času nenavadnem viharju polagoma polegli in umirjevali. Vendar je morje še vedno močno valovalo, in časih je potegnil veter v močnih, srditih sunkih, kakor bi hotel obnoviti boj med elementi; pojemal pa je vedno bolj, in črni oblaki, ki so se zbrali k viharju, so bežali sedaj na vse strani sveta pred mogočnimi solnčnimižarki, ki so jih naposled razgnali s svojo zmagonosno svetlobo in toploto. In ko je razlivalo solnce svoje cvetle žarke nizdoli in jih potapljalo globoko v vodovje tega dela Atlantskega oceana, ni bilo razen neke komaj vidne reči videti ničesar drugega kakor neizmerno vodovje, vsepovsod obkoljeno z nebom. Rekli smo: razen neke reči; sredi te slike, tako preproste in vendar tako veličastne, sestavljene iz treh velikih elementov, je bil namreč ostanek četrtega. Ostanek, pravimo; zakaj bilo je le ogrodje neke ladje, brez jadrenikov in razbito, čigar zgornji del se je vzdigoval le še tuintam iznad valov, kadar so se pomirili za trenutek. Vendar se je le malokdaj zgodilo tako; v trenutku so jo zagrnili valovi, ki so se penili po krovu, in v hipu se je zopet vzdignila visoko iznad valov, tako da je voda tekla iz raznih lukenj in odprtin ob njenih straneh.

Koliko tisoč ladij — za koliko milijonov blaga — se je zapustilo in izročilo nenasitnim globinam oceana iz nevednosti ali iz strahu! Kako velikanski zakladi morajo biti pokopani na njegovem dnu! Kako neizmerno bogastvo mora biti med njegovim skalovjem ali pa plava v njegovem brezdanjem žrelu, kjer je spričo velikanskega tlaka voda tako težka kakor stvari, ki jih obliva in ki so na tem mestu varne vsake gnilobe in vsakega razpada, dokler ne bo konec sveta! Kako tudi pa je neizmerno tam doli nakopičenega blaga; največkrat je bilo izgubljeno zato, ker niso poznali prvega in glavnega prirodnega zakona, to je onega o specifični teži. Ladja, ki smo jo omenili, je bila, kakor je vse kazalo, v zelo nevarnem položaju, nalik človeku, ki se utaplja in oprijema ene same slabe vrvce. V resnici pa je bila bolj varna, da se ne potopi v globine, kakor marsikatera druga, ki ponosno plove po vodovju in katere prebivalci so se oprostili vsake bojazni, skrbeč edino za to, da pridejo kolikor mogoče hitro v pristanišče.

"Cirkasijan", tako je bilo ime ladji, je plul iz Novega Orleana; bila je krasna in dobro preskrbljena ladja, naložena večinoma z bombažem. Kapitan je bil v navadnem pomenu besede dober mornar, moštvo pa je bilo sestavljeno iz samih utrjenih in izkušenih mornarjev. Ko so pluli čez Atlantski ocean, so doživeli vihar, ki smo ga omenili zgoraj in ki jih je gnal proti Biskajskemu zalivu; tamkaj je ladja, kakor opišemo pozneje natančneje, izgubila svoje jadrenike in dobila luknjo; tudi z največjimi napori niso mogli preprečiti, da ne bi bila voda tekla vanjo. Pet dni je že minilo, odkar je prestrašeno moštvo zapustilo ladjo v njenih dveh čolnih; eden izmed teh se je bil prevrnil in vsi, ki so bili na njem, so utonili; usoda drugega pa je bila neznana.

Rekli smo, da je moštvo zapustilo ladjo; s tem pa nismo dejali, da je vsako živo bitje krenilo z nje. V tem primeru gotovo ne bi tratili čitateljevega časa s popisovanjem nežive stvari Življenje je, ki ga opisujemo, in življenja je še tudi nekaj na razbiti ladji, na milost in nemilost prepuščeni oceanu. V kuhinji "Cirkasijana", ki je bila na krovu in na srečo tako trdna in močna, da se je mogla upirati valovom, ki so se zaganjali vanjo, so bila tri bitja: mož, ženska in otrok. Prva dva sta pripadala onemu zaničevanemu plemenu, ki so ga dolgo časa dobivali z vročega afriškega obrežja, da je moralo delati, ne da bi bilo tudi uživalo sadove svojega dela; otrok pa, ki je ležal v naročju ženske, je bil očividno evropske krvi in je bil sedaj v resnici zelo bled, ker se je zaman prizadeval dobiti živeža od svoje dojiteljice. Po njenih upadlih licih so tekle solze, ko je pritisnila časih siroto na prsi ali jo obrnila od vetra, da jo obvaruje vode, ki je pri vsakem novem valu pljusknila čez krov. Za nič drugega ni skrbela kakor za svoje malo breme in tudi ni izpregovorila niti besedice, dasi se je vsa tresla od mraza, ko ji je voda močila kolena, kadar se je ladja pogreznila v valovje. Strah in mraz sta bila popolnoma izpremenila barvo njenega obraza, ki je bila sedaj rumenkaste ali pravzaprav nekako bakrene barve.

Moški, njen tovariš, je sedel njej nasproti na železni plošči, ki je bila nekdaj prijazen prostor, sedaj pa kaj nepripraven sedež za premočenega in izmučenega nesrečneža. Tudi on že več ur ni bil izpregovoril besedice; z upalim obrazom, z debelimi ustnicami, ki so štrlele daleč naprej iz njegovih upalih lic, z velikimi kostmi v licih, z očmi, od katerih se je večinoma videla le belina, je bil videti še bolj nesrečen kakor ženska, katere misli so bile vedno pri otroku in se niso bavile samo s seboj. Kljub temu pa so bili njegovi čuti še vedno bistri, dasi je bilo videti, da so njegove moči že otrple od prevelikega trpljenja.

"Gorje!" je slabotno vzkliknila zamorka po dolgem molku, in glava se ji je od prevelike utrujenosti nagnila nazaj. Tovariš ni odgovoril ničesar, pač pa je ob njenem vzkliku vstal, se nagnil naprej, nekoliko odprl vrata in gledal proti oni strani, odkoder je pihal veter. Črez ladjo pljuskajoča voda pa mu je zalila oči, da ni mogel razločno videti; vzdihnil je in se zgrudil v prejšnji položaj.

"Kaj premišljuješ?" je vprašala zamorka in še skrbneje zavila otroka, ko je nagnila svojo glavo nadenj. Obupen pogled in trepet od mraza in lakote je bil edini odgovor.

Takrat je bila nekako osma ura zjutraj in valovanje oceanovo je hitro poleglo. Okoli poldne so začutili skozi stene kuhinje solnčno gorkoto, in živahna svetloba žarkov se je razlivala skozi razpoke zaprtih lin. Zdelo se je, da se zamorec polagoma oživlja; in res je naposled vstal in poizkušal odpreti vrata. Morje se je bilo že dokaj umirilo in valovi so se le še časih razlivali črez ladjo; dobro se držeč za vrata, je prišel Koko, tako je bilo ime zamorcu, vun, da bi si ogledal obzorje.

"Kaj pa vidiš, Koko?" je vprašala ženska, ki je opazila, da so njegove oči skoro nepremično zrle proti nekemu kraju.

"Zdi se mi, da vidim nekaj; ker pa imam še toliko slane vode v očeh, ne morem videti dobro," je odgovoril Koko ter si otiral z obraza sol, ki se mu je bila nabrala tekom jutra.

"Koko, čemu pa je podobna ona stvar po tvojih mislih?"

"Samo majhen košček oblaka je," je odgovoril, se povrnil v kuhinjo in zopet sedel na prejšnji sedež ter globoko vzdihnil.

"Gorje!" je vzdihnila zamorka, ki je odkrila otroka, da vidi, kako mu je, in ki so ga moči hitro zapuščale. "Ubogi mali masa Edard, kako slab je, prav res — bojim se, da kmalu ne umrje."

Otrokova glava se je nagnila nazaj na prsi dojiteljičine in videti je bilo, kakor da ni več življenja v njem.

"Judy ,ali nimaš več mleka za otroka? Pomisli, nič mleka, kako naj potem živi? Toda stoj, Judy, dam mu v usta svoj mali prst; mislim, da mali masa Edard še ni mrtev in bo lizal."

Koko je vtaknil svoj prst otroku v usta in kmalu je začutil rahel sesajoč tlak. "Judy," je zaklical, "masa Edard še ni mrtev! Poizkusi sedaj; mislim, da moraš imeti še kako kapljico na drugi strani."

Uboga Judy pa je žalostno zmajala z glavo in debela solza se ji je potočila po licih; vedela je, da je njena narava že izčrpana. "Koko," je dejala in si obrisala solzno lica z gorenjim delom roke, "srčno kri bi dala za masa Edarda; toda mleka ni več — vse je pošlo."

Ta krepki izraz njene ljubezni do otroka, kakor ga je ravnokar rabila, je navdal Kokoja z neko novo mislijo. Potegnil je iz žepa nož in hladnokrvno narezal svoj kazalec prav do kosti. Kri je tekla in kapljala proti koncu prsta, ki ga je vtaknil otroku v usta.

"Glej, Judy, masa Edard vleče — ni mrtev!" je vzkliknil Koko, se veselil srečnega uspeha svojega poizkusa in trenutkoma skoro popolnoma pozabil svoj brezupni položaj.

Otrok je s pomočjo te čudne hrane zopet dobil svoje moči; čez nekaj časa je že precej čutno vlekel in sesal prst.

"Glej, Judy, kako tekne masa Edardu," je nadaljeval Koko, "le tako dalje, masa Edard, le tako dalje! Koko ima deset prstov, in masa Edard lahko še dolgo vleče, preden osuši vseh deset." Toda otrok je bil že zadovoljen in je zaspal v Judynem naročju.

"Koko, dobro bo, ako greš in zopet pogledaš na morje," je dejala Judy.

Zamorec je zlezel skozi vrata in se oziral po obzorju.

"Kako gotovo mi Bog pomagaj, sedaj se mi zdi, Judy — da, tako gotovo, kakor mi Bog pomagaj, ladjo vidim!" je veselo vzkliknil Koko.

"Oh," je s slabim glasom zaklicala Judy, "tedaj masa Edard ne umrje!"

"Da, kakor gotovo mi Bog pomagaj, proti nam plove," je dejal Koko in kakor bi bil naenkrat zopet dobil vso prejšnjo moč in spretnost, je splezal na vrh kuhinje, kjer je sedel s prekrižanimi nogami in mahal z rumenim robcem, češ, da obrne s tem pozornost mornarjev nase; vedel je namreč, kako lahko je mogoče prezreti plavajočo stvar, ki se vzdiguje le malo iznad vodne gladine.

Srečno naključje pa je hotelo, da je plula ladja, ki je bila neka fregata, kakor se je pokazalo pozneje, naravnost proti ponesrečeni ladji, dasi je straža ina jadreniku še ni opazila, ker je bolj gledala na okroglo črto obzorja. Ni še minila ura in že je pretila nova nevarnost, da jih fregata ne povozi, ker je bila komaj še streljaj daleč od njih in je v naglem in urnem teku globoko vzrujala valovje pred seboj. Koko je kričal, kolikor je le mogel, in na srečo obrnil nase pozornost mož, ki so bili ravno na sprednjem delu ladje; hoteli so zaviti sprednje jadro, ki so ga bili razvili po viharju, da se posuši.

"Obrnite krmilo!" se je začulo povelje.

"Storjeno!" se je glasil odgovor, in brez vsakega vprašanja so obrnili krmilo, kakor je navada na bojnih ladjah.

Jadra so omahnila in se povesila, ko se je fregata obrnila in zavozila skoro tik razbite ladje, ki se je sedaj močno zibala med belimi penami razburkanega vodovja, tako da se je mogel Koko komaj vzdržati vrhu ostanka jadrenika. Fregata je sedaj zavila svoja jadra, spustila v morje čoln in prej nego v petih minutah so bil Koko, Judy in otrok rešeni iz strašnega položaja. Uboga Judy, ki se je pri vsem trpljenju le zaradi otroka držala pokonci, ga je položila v naročje častniku, ki jih je rešil, potem pa je omedlela, in tako so prenesli na ladjo. Ko je Koko sedel na eno zadnjih klopi v čolnu, je divje gledal okoli sebe in se začel potem neprestano smejati na vse grlo. Ta njegov smeh je bil edini odgovor, ki ga je mogel dati na vprašanja, dokler tudi on ni omedlel in so ga morali izročiti zdravniku v oskrb.

DRUGO POGLAVJE.

Stari samec.

Na večer istega dne, ko sta bila zamorca z otrokom vred rešena po srečnem prihodu fregate, je sedel mr. Witherington na Finsbury Squaru popolnoma sam v svoji jedilni sobi in bi bil jako rad vedel, kaj je s "Cirkasijanom" in zakaj ni dobil nobenega poročila o njegovem prihodu. Kakor smo ravnokar omenili, je bil mr. Witherington sam; pred seboj je imel svoj port in svoj sherry; in akoravno je bilo vreme precej gorko, je v kaminu vendarle plapolal majhen ogenj, ker je bilo tako bolj prijetno, kakor je zatrjeval. Ko je mr. Witherington nekaj časa pazno gledal po stropu, na katerem gotovo ni bilo najti ničesar novega, si je natočil še en kozarec vina, sedel še bolj prijetno ter si odpel še tri gumbe svojega telovnika. Pomaknil je tudi svojo lasuljo daleč nazaj na glavo in odpel vse gumbe na kolenih svojih hlač. Vse te priprave je končal s tem, da je potegnil dva stola bliže k sebi in položil na enega noge, na drugega pa roke. In zakaj bi si tudi mr. Witherington ne bil privoščil takih prijetnosti? Bil je vendar popolnoma zdrav, imel mirno vest in pa 8000 funtov šterlingov dohodkov na leto.

Zadovoljen z vsemi svojimi malimi pripravami, je srkal mr. Witheringtonsvoje portsko vino, postavil kozarec zopet na stran, se naslonil nazaj na stol in prekrižal roke na prsih; in v tem zelo prijetnem položaju je začel zopet premišljati, kje bi vendar utegnil "Cirkasijan" ostati toliko časa.

Sedaj pa ga hočemo zapustiti za nekoliko časa in čitatelje malo bolj seznaniti z njegovo osebno zgodovino.

Oče mr. Witheringtona je bil mlajši sin ene najstarejših in najponosnejših rodovin v West Ridingu v Yorkshiru na Angleškem. Izbirati mu je bilo med štirimi stanovi, za katere se navadno odločijo mlajši sinovi onih, po katerih žilah se pretaka plemenita kri — vojaški, mornarski, pravniški ali pa duhovski stan. Vojaški stan mu ni ugajal, češ, da ono marširanje sem in tja ni prijetno; mornarski mu ni prijal, ker so viharji in pa trdi prepečenec le malo prijetni; pravniški mu ni bil všeč, ker ni bil gotov, da bi imel potem mir pred svojo vestjo, kar ne bi bilo prijetno; in tudi duhovskega je zametaval, ker si ga je predstavljal s pičlimi dohodki, težko službo, ženo in kopico otrok, kar je vse kaj drugega kakor prijetno. Na veliko grozo svoje rodbine je zavrgel vse te stanove in sprejel ponudbo nekega starega odpadnika svoje rodbine, nekega strica, ki mu je ponudil službo v svoji banki ter mu obljubil, da ga sprejme za družabnika, kakor hitro bo to zaslužil. Posledica temu je bila, da so ga odslovili z doma in se prav malo menili zanj; bil je popolnoma pregnan z doma, kakor bi bili pregnali kako žensko te rodovine, ako bi se bila kaj posebno pregrešila.

Kljub vsemu temu se je mr. Witherington marljivo oprijel svojega dela, tako da je v nekoliko letih postal družabnik; po smrti stričevi pa mu je pripadlo vse lepo premoženje in koncem vsakega leta je našel vedno več denarja v svoji banki.

Nato si je kupil mr. Witherington hišo na Finsbury Squaru in začel premišljati, da bi bilo dobro, ako bi si poiskal ženo.

Ker pa je bilo v njegovem značaju še mnogo rodovinskega ponosa, je sklenil, da ne bo kalil čistosti krvi Witheringtonov, ter si je izbiral svojo ženo v Cateaton Streeti ali Mincing Lani; in po primernem iskanju si je izbral hči nekega škotskega grofa, ki se je z devet hčerami pripeljal v London, da zamenja kri za bogastvo. Mr. Witherington je bil tako srečen, da je mogel prvi izbirati med vsemi devetimi gospicami, in izbral si je svetlolaso, modrooko in nekoliko pegasto in zelo veliko dekle, nikakor nelepo, ki je bila v domačem svetem pismu zaznamovana s številko IV. Iz tega svojega zakona je imel mr. Witherington te-le potomce: prvič hčer, krščeno na ime Moggy, ki jo kmalu predstavimo čitateljem kot 47 let staro devico; drugič sina Antona Aleksandra Witheringtona esq., ki smo ga ravnokar zapustili v prijetnem položaju in zelo globokem premišljanju.

Oče Witherington je pregovoril svojega sina, da je vstopil v banko, in kot pokoren sin je prihajal vsak dan v pisarno. Vendar ni delal ničesar drugega, ker je na srečo spoznal, da je bil oče rojen pred njim, ali z drugimi besedami, da ima njegov oče dovolj premoženja, ki ga po svoji smrti na vsak način zapusti njemu.

Ker je mr. Witherington starejši vedno gledal na prijetnost in udobnost, se je seveda tudi njegov sin kmalu navzel istih misli in jih izvrševal še v mnogo večji meri: vse stvari je ločil na prijetne in neprijetne. Nekega lepega dne je lady Mary Witheringtonova, ko je poravnala vse svoje gospodinjske račune, plačala tudi naravi svoj dolg, to se pravi, umrla je; njen mož pa je plačal račun za pogreb.

Mr. Witheringtona starejšega je kmalu na to zadela kap, ki ga je položila na posteljo. Smrt, ki ne pozna razlike v časti, je stopila k njemu, ko je ležal. In potem, ko je mr. Witherington nekoliko dni ležal v postelji, ga je druga kap položila v isti grob kakor ženo; in mr. Witherington — pa je odštel 40,000 funtov šterlingov svoji sestri in spoznal, da preostane njemu samemu še vedno po 8000 funtov čistega letnega dohodka in krasna hiša na Finsbury Squaru. Mr. Witheringtonu se je zdelo, da so taki dohodki prijetni, in zaraditega se je odpovedal trgovini.

(Dalje prih.)

Kaj znajo mati.

Milica: "Moja mamica igrajo na klavir, tvoja pa ne!"

Milan: "Moja pa vzamejo vse zobe iz ust. Tega pa tvoja ne morejo!"

MALI OGLASI.

ZGUBLJENA SO $5 VREDNA Očala in sicer med slovenskim pokopališčem in sredino mesta. Kdor jih je našel naj jih prinese v tiskarno "A. S." in dobi $2 nagrade, ali telefonira Chi. 3440. 1t

ZAKAJ PLAČEVATI RENT,

če Vam jaz sezidam hišo in jo boste izplačevali mesto renta. Če imate par stotakov, pa se pogodimo. Več pove:
P. R. BANNON,
4t 701 N. Broadway, Joliet, Ill.

Ako hočete streho popraviti po za mal denar oglasite se pri
HOLPUCH ROOFING CO.
COMPOSITION
FELT and GRAVEL ROOFERS
Asphalt Roofing Over Shingles.
Bell Telephone, Joliet 4213
Office, Room 3, Forgo Building.
Corner Ottawa and VanBuren Streets
JOLIET, ILLINOIS.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.
Louis Wise
200 Jackson Street JOLIET, ILL.
gostilničar
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
Sobe v najem in Lunch Room.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici
J. & A. Pasdertz
se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

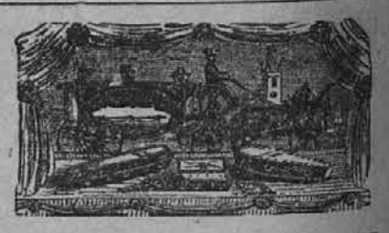
W. H. KEEGAN
POGREBNIK.
Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebnika se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.
V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.
Vse delo jamčeno.
POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS.
W. H. KEEGAN,
Telefona št. 100 — vsak čas.
Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	$9.00
Hollaand Gin, zaboj (15 steklenic) za	$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:
Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

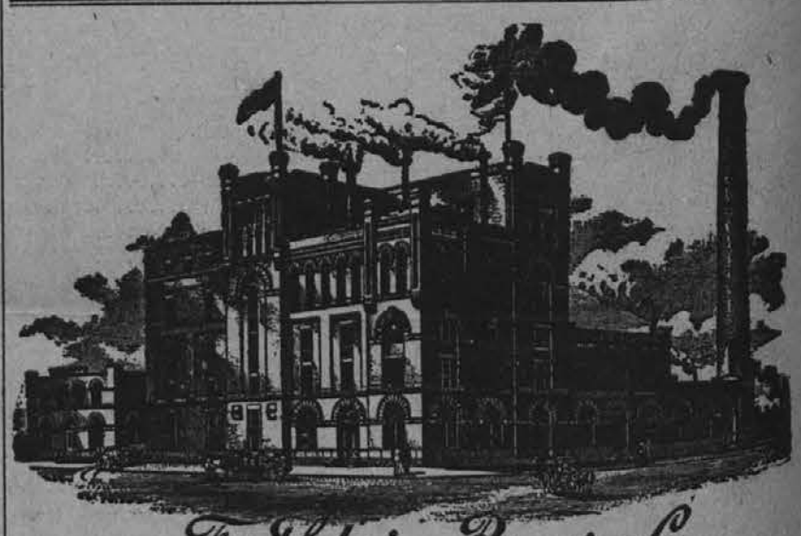

PIVO V STEKLENICAH.
Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS.

Union Coal & Transfer Co.
515 CASS STREET, JOLIET, ILL.
Piano and Furniture Moving.
Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 418.

Podpirajte trgovce, kateri imajo oglase v Amer. Slovencu.

Naročite zaboj steklenic
novega piva, ki se imenuje
EAGLE EXPORT
ter je najboljša pijača
E. Porter Brewing Company
Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.